

ЗАКОНОДАВСТВО У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ І МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ

Остап'юк М.В., здобувач

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
вул. Фонтанська дорога, 23, м. Одеса, Україна
maria_ost@ukr.net*

У статті досліджено законодавство у сфері державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів. На основі аналізу сукупності нормативно-правових актів запропоновано визначати законодавство в цій сфері як загальне й спеціальне та розмежовувати за предметом правового регулювання.

Ключові слова: законодавство, державні закупівлі, лікарські засоби, медичні вироби, сфера державних закупівель, нормативно-правові акти.

ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО В СФЕРЕ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ЗАКУПОК ЛЕКАРСТВЕННЫХ СРЕДСТВ И МЕДИЦИНСКИХ ИЗДЕЛИЙ

Остап'юк М.В.

*Национальный университет «Одесская юридическая академия», ул. Фонтанская дорога, 23, г. Одесса, Украина
maria_ost@ukr.net*

В статье исследуется законодательство в сфере государственных закупок лекарственных средств и медицинских изделий. На основе анализа совокупности нормативно-правовых актов предложено определять законодательство в этой сфере как общее и специальное и разграничивать по предмету правового регулирования.

Ключевые слова: законодательство, государственные закупки, лекарственные средства, медицинские изделия, сфера государственных закупок, нормативно-правовые акты.

LEGISLATION IN THE FIELD OF PUBLIC PROCUREMENT OF MEDICINES AND MEDICAL DEVICES

Ostapiuk M.V.

*National university "Odessa law academy", str. Fontanska Doroha, 23, Odessa, Ukraine
maria_ost@ukr.net*

The article examines the legislation on public procurement of medicines and medical devices. It analyzes the implementation of international agreements, legislative and regulatory legal acts in the public procurement of medicines and medical devices and defines the role of clarification letters of the Authorized body on public procurement and decisions of Permanent Administrative Board of the Antimonopoly Committee of Ukraine on consideration of complaints on violation of legislation in the field of public procurement. It is proved that the legislation on public procurement of medicines and medical devices is complex and includes regulations that govern not only legal relations in the public procurement of goods, works and services, but also in other areas of public relations, which take place during the public procurement of medicines and medical devices. In this connection, it is proposed to divide legislation in this field into two groups: general and special. General legislation is a set of legal acts that regulate all public procurements of goods, works and services and: a) establish the legal and economic principles of procurement of goods, works and services (the Law of Ukraine "On Government Procurement"); b) are accepted for execution by the Law of Ukraine on procurement and regulate relations in the field of public procurement in general (Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On Peculiarities of Implementation of Framework Agreements" of 04.07.2012 № 603, etc.); c) regulate separate spheres of social relations that take place during the public procurement of goods, works and services (Commercial Code of Ukraine, Civil Code of Ukraine and others).

Special legislation on public procurement of medicines and medical devices is a set of legal acts, which are used in the implementation of government procurement of medicines and medical devices and: a) govern the choice of subject of procurement (List of medicines of domestic and foreign manufacture, which can be purchased by institutions and health facilities fully or partially financed by state and local budgets, as approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine of 05.05.1996 № 1071, etc.); b) are used in the formation of medical and technical requirements for the subject of procurement (Law of Ukraine "On Medical Products" of 04.04.1996, № 123/96-BP etc.); c) are taken into account when planning the public procurement of medicines and medical devices and determining expenditures of the state budget of Ukraine for this purpose (National Program for Immunization and Protection against Infectious Diseases for 2009-2015, approved by the Law of Ukraine of 21.10.2009 № 1658- VI, etc.); d) are applied when determining the price of medicines and medical devices as the subject of purchase (Cabinet of Ministers of Ukraine of 02.07.2014 № 240 "On Reference Pricing for Medicines and Medical Supplies to be Procured by the State and Local Budgets", etc.) e) determine the mechanism of spending costs on centralized measures in health care (Procedure of the use of funds allocated in the state budget for the implementation of programs and centralized healthcare measures approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine of 17.03.2011 № 298).

It is proved that the effectiveness of the mechanism of public procurement of medicines and medical devices depends on excellence and coherence of the whole system of legal acts, which are used in the procurement of goods.

Key words: legislation, public procurement, medicines, medical products, public procurement, regulatory legal acts.

В Україні триває процес докорінного реформування державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів, зумовлений як необхідністю підвищення якості надання безоплатної медичної допомоги населенню, так і адаптацією національного законодавства до законодавства Європейського Союзу (далі – ЄС). Державні закупівлі лікарських засобів і медичних виробів здійснюються в загальному порядку, визначеному Законом України «Про здійснення державних закупівель» від 10.04.2014 р. № 1197-VII (далі – Закон про закупівлі), яким встановлюються загальні вимоги до державних закупівель різних товарів, робіт і послуг. Водночас лікарські засоби й медичні вироби як предмет державних закупівель характеризуються спеціальними господарсько-правовими ознаками, які пов'язані з їхньою правовою природою й режимом обігу на ринку [1, с. 15]. У зв'язку із цим під час здійснення державних закупівель враховуються вимоги інших нормативно-правових актів, що регулюють правовідносини в різних сферах суспільних відносин, у тому числі у сфері охорони здоров'я. Саме тому ефективність проведення державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів залежить не тільки від досконалості законодавства у сфері державних закупівель, а й від досконалості та взаємоузгодженості із законодавством, яким регулюються правовідносини в інших сферах суспільного життя, що мають місце під час проведення процедур державних закупівель медичних товарів.

Вивчення зазначеного питання показує недооцінку його в сучасних наукових дослідженнях. Перше й на сьогодні єдине дослідження господарсько-правового забезпечення відносин державних закупівель у сфері охорони здоров'я здійснене А. Олефіром. Однак у зв'язку з постійними змінами в законодавстві про державні закупівлі загалом і пошуками нових механізмів проведення державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів в Україні сьогодні наукові розробки із цієї проблематики потребують вдосконалення й подальшого розвитку. Дослідження І. Апопій, Т. Бурмистрової, І. Влялька, П. Германчук, А. Грищенко, А. Золотухіна, М. Колонтирської, Я. Петруненка, В. Пили, В. Смирчинського, Л. Юдіцького та інших стосуються правового регулювання державних закупівель товарів, робіт і послуг загалом та не розкривають особливостей їх регламентації у зв'язку зі специфікою предмета закупівлі, у тому числі у сфері охорони здоров'я. Крім того, дослідження науковців із питань правового регулювання держзакупівель у ЄС охоплюють аналіз документів за період із 1970-х рр. по 2013 р., а тому наведена в них інформація є застарілою. За відсутності належного рівня дослідження законодавства у сфері державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів удосконалення й запровадження нових механізмів їх здійснення не стануть ефективними способами вирішення існуючих сьогодні проблем у цій сфері.

Отже, метою пропонованої статті є дослідження сукупності нормативно-правових актів, які застосовуються у сфері державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів, а також визначення законодавства в цій сфері.

Термін «законодавство» в теорії держави та права тлумачать як сукупність усіх чинних у державі нормативно-правових актів (широке розуміння), а також як сукупність законів (вужке розуміння) [2, с. 188]. У рішенні Конституційного Суду України від 09.07.1998 р. № 12-рп/98 зазначається: «Термін «законодавство» досить широко використовується в правовій системі переважно в значенні сукупності законів та інших нормативно-правових актів, які регламентують ту чи іншу сферу суспільних відносин і є джерелами певної галузі права» [3].

За змістом, зокрема, ч.1 ст.6, ч.4 ст.7, ч.2 ст.13, ч.ч.2, 3 ст.40 Закону про закупівлі у сфері державних закупівель застосовуються положення міжнародних договорів України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, Конституції України, законів України, нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних закупівель, а також законодавства, відповідно до якого замовником передбачається додаткова інформація в документації конкурсних торгів. Законом про закупівлі не передбачається, яке саме законодавство, тим самим надається виняткове право замовнику на власний розсуд включати до документації конкурсних торгів необхідну інформацію під час здійснення державних закупівель відповідних товарів, робіт та послуг відповідно до законодавства, яким регулюються питання, наприклад, їх правового обігу.

З урахуванням усього зазначеного вище розглянемо акти законодавства, які застосовується у сфері державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів. Серед законів найвищу юридичну силу має Конституція України. Норми Основного Закону (ідеться, зокрема, про свободу підприємницької

діяльності, не забороненої законом, про забезпечення державою захисту конкуренції в підприємницькій діяльності, про недопущення неправомірного обмеження конкуренції та недобросовісної конкуренції (ст.42) тощо) мають загальний характер і застосовуються до всіх державних закупівель товарів, робіт і послуг незалежно від виду предмета закупівлі. Водночас Конституція України містить також норми, які закладають правові основи для проведення державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів. Зокрема, це ст. 49, згідно з якою охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних та оздоровчо-профілактичних програм. У межах такого фінансування здійснюються, зокрема, закупівлі лікарських засобів і медичних виробів.

Наступними в ієрархії законодавства у сфері державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів є міжнародні договори, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України. Варто виділити міжнародні договори у сфері державних закупівель товарів, робіт і послуг та міжнародні договори у сфері охорони здоров'я, які не регулюють питання державних закупівель, проте впливають на формування вимог до предмета закупівлі. Що стосується міжнародних договорів у сфері державних закупівель товарів, робіт і послуг, то на сьогодні Україна ще не приєдналася до Угоди про державні закупівлі, яка є невід'ємною частиною Угоди про заснування Світової організації торгівлі від 15.04.1994 р. Тимчасове застосування розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, що містить положення, які регулюють питання державних закупівель, має розпочатися з 01.01.2016 р. після здійснення стороною ЄС відповідної нотифікації згідно зі ст. 486 зазначеної угоди. З огляду на це державні закупівлі лікарських засобів і медичних виробів сьогодні здійснюються тільки відповідно до порядку, визначеного Законом про закупівлі. Водночас додаткова інформація в документації конкурсних торгів, зокрема щодо медико-технічних вимог до предмета закупівлі, здійснюється з урахуванням положень міжнародних договорів у сфері охорони здоров'я, зокрема Конвенції про права дитини від 20.11.1989 р., ратифікованої постановою Верховної Ради Української РСР від 27.02.1991 р. № 789-XII, Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права від 16.12.1966 р., ратифікованого Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 19.10.1973 р. № 2148-VIII, тощо.

Особливе місце серед законів у сфері державних закупівель товарів, робіт і послуг, у тому числі лікарських засобів і медичних виробів, відведено Закону України «Про здійснення державних закупівель», який встановлює правові й економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави й територіальної громади та є базовим законом у цій сфері. Крім зазначеного закону, до правовідносин у сфері державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів застосовуються положення Господарського кодексу України (ст.ст.8, 11, 12, 180 тощо), Цивільного кодексу України, Бюджетного кодексу України (ст.ст.20, 22 тощо), Податкового кодексу України (ч.193.1 ст.193 тощо), законів України «Про Антимонопольний комітет України», «Про громадські об'єднання», «Про захист економічної конкуренції» тощо. Ці законодавчі акти, крім Закону України «Про здійснення державних закупівель», не регулюють процедурні питання проведення державних закупівель, а здійснюють регламентування окремих сфер суспільних відносин, які мають місце під час проведення державних закупівель, тому застосовуються під час державних закупівель усіх товарів, робіт і послуг. Водночас у сфері державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів застосовуються положення, зокрема, законів України «Про лікарські засоби» від 04.04.1996 р. № 123/96-ВР, «Про захист населення від інфекційних хвороб» від 06.04.2000 р. № 1645-III тощо. Згідно з нормами зазначених законодавчих актів формуються вимоги до предмета закупівлі. Наприклад, відповідно до ст. 9 Закону України «Про лікарські засоби» від 04.04.1996 р. № 123/96-ВР передбачено вимогу до учасників конкурсних торгів про надання документів, що підтверджують факт державної реєстрації лікарського засобу. Під час планування державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів та визначення обсягів видатків у Державному бюджеті України на відповідний рік щодо їх закупівлі застосовуються також положення державних цільових програм з охорони здоров'я, зокрема Загальнодержавна програма боротьби з онкологічними захворюваннями на період до 2016 р., затверджена Законом України від 23.12.2009 р. № 1794-VI, Загальнодержавна програма «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 р., затверджена Законом України від 05.03.2009 р. № 1065-VI.

Наступне місце в ієрархії законодавства, що регулює правовідносини у сфері державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів, посідають підзаконні нормативно-правові акти. Доцільно виділити ті нормативно-правові акти, які прийняті на основі Закону про закупівлі, що розкривають і

конкретизують його норми та поширюються на всіх суб'єктів правовідносин у сфері державних закупівель товарів, робіт і послуг, а також ті, положення яких застосовуються у сфері державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів та поширюються на суб'єктів правовідносин у цій сфері. До першої групи відносяться *постанови Кабінету Міністрів України*, зокрема «Про особливості виконання рамкових угод» від 04.07.2012 р. № 603; *нормативно-правові акти, затверджені постановами Кабінету Міністрів України*, наприклад Порядок визначення генеральних замовників та взаємодії замовників з генеральним замовником за рамковими угодами, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 04.07.2012 р. № 602; *нормативно-правові акти уповноваженого органу у сфері державних закупівель*, зокрема Типове положення про комітет із конкурсних торгів, затверджене наказом Міністерства економіки України від 26.07.2010 р. № 916, Порядок визначення предмета закупівлі, затверджений наказом Міністерства економіки України від 26.07.2010 р. № 921 та інші. Щодо другої групи підзаконних нормативно-правових актів, то варто зазначити, що формування номенклатури лікарських засобів і медичних виробів, які закуповуються за процедурами державних закупівель, здійснюється відповідно до Переліку лікарських засобів вітчизняного та іноземного виробництва, які можуть закуповувати заклади й установи охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.05.1996 р. № 1071, Переліку виробів медичної техніки вітчизняного та імпорного виробництва для задоволення першочергових потреб установ і закладів охорони здоров'я України, що повністю або частково фінансуються за рахунок бюджетних коштів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.05.1997 р. № 427 тощо.

Формування медико-технічних вимог до лікарських засобів і медичних виробів як предмета закупівлі здійснюється з урахуванням положень, зокрема, Технічного регламенту щодо медичних виробів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.10.2013 р. № 753, протоколів надання медичної допомоги, затверджених наказами Міністерства охорони здоров'я України (наприклад, Клінічні протоколи надання медичної допомоги за спеціальністю «Пульмонологія», затверджені наказом МОЗ України від 19.03.2007 р. № 128), тощо. Під час планування державних закупівель медичних товарів мають значення державні програми та заходи з виконання програм у сфері охорони здоров'я, затверджені/схвалені постановами та розпорядженнями Кабінету Міністрів України, зокрема Державна програма «Репродуктивне здоров'я нації на період до 2015 р.», затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2006 р. № 1849, Державна цільова соціальна програма профілактики, діагностики та лікування вірусних гепатитів на період до 2016 р., затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2013 р. № 637, тощо. Механізм витрачання коштів на централізовані заходи з охорони здоров'я визначається, зокрема, Порядком використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виконання програм і здійснення централізованих заходів з охорони здоров'я, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17.03.2011 р. № 298. Ціна на лікарські засоби та медичні вироби як предмет державних закупівель визначається з урахуванням положень постанов Кабінету Міністрів України «Про референтне ціноутворення на лікарські засоби та вироби медичного призначення, що закуповуються за кошти державного та місцевих бюджетів» від 02.07.2014 р. № 240 та «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення» від 17.10.2008 р. № 955.

Таким чином, підсумовуючи, варто зазначити, що *законодавство у сфері державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів* має комплексний характер та включає закони, міжнародні договори, підзаконні нормативно-правові акти, які регулюють не тільки правовідносини у сфері здійснення державних закупівель товарів, робіт і послуг, а й в інших сферах суспільних відносин, що мають місце під час проведення державних закупівель у цій сфері. У зв'язку із цим пропонуємо законодавство у сфері державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів поділити на *загальне та спеціальне*.

Загальне законодавство у сфері державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів являє собою сукупність нормативно-правових актів, які застосовуються під час здійснення процедур державних закупівель усіх товарів, робіт і послуг та: а) встановлюють правові й економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг (Закон про закупівлі); б) прийняті на виконання Закону про закупівлі й регулюють відносини у сфері державних закупівель загалом (Постанова Кабінету Міністрів України «Про особливості виконання рамкових угод» від 04.07.2012 р. № 603, Порядок визначення предмета закупівлі, затверджений наказом Міністерства економіки України від 26.07.2010 р. № 921 тощо); в) регулюють окремі сфери суспільних відносин, які мають місце під час здійснення процедур державних закупівель товарів, робіт і послуг (Господарський кодекс України,

Цивільний кодекс України, закони України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», «Про Антимонопольний комітет України» тощо).

Спеціальне законодавство у сфері державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів являє собою сукупність нормативно-правових актів, які застосовуються під час здійснення процедур державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів та: а) регулюють питання вибору предмета закупівлі (Перелік лікарських засобів вітчизняного та іноземного виробництва, які можуть закуповувати заклади й установи охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 05.05.1996 р. № 1071, тощо); б) застосовуються під час формування медико-технічних вимог до предмета закупівлі (Закон України «Про лікарські засоби» від 04.04.1996 р. № 123/96-ВР, Технічний регламент щодо медичних виробів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 02.10.2013 р. № 753, протоколи надання медичної допомоги за спеціальністю «Кардіологія», затверджені наказом МОЗ України від 03.07.2006 р. № 436, тощо); в) враховуються під час планування державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів та визначення видатків у Державному бюджеті України на ці цілі (Загальнодержавна програма імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб на 2009–2015 рр., затверджена Законом України від 21.10.2009 р. № 1658-VI тощо); г) застосовуються під час визначення ціни на лікарські засоби й вироби медичного призначення як предмет закупівлі (Постанова Кабінету Міністрів України «Про референтне ціноутворення на лікарські засоби та вироби медичного призначення, що закуповуються за кошти державного та місцевих бюджетів» від 02.07.2014 р. № 240 тощо); д) визначають механізм витрачання коштів на централізовані заходи з охорони здоров'я (Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виконання програм та здійснення централізованих заходів з охорони здоров'я, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17.03.2011 р. № 298).

Запропоноване нами визначення законодавства у сфері державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів дає повне й всебічне розуміння про характер та особливості правового регулювання державних закупівель саме в цій сфері. Як зазначає В.К. Мамутов, думати треба не стільки про розмежування, скільки про забезпечення взаємодії, зокрема, тих положень різних законодавчих актів, які входять до системи правового забезпечення економіки [4, с. 213]. Погоджуючись із думкою вченого, варто зазначити, що ефективність механізму проведення державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів залежить від досконалості та взаємоузгодженості між собою всієї системи нормативно-правових актів, які застосовуються під час закупівель медичних товарів. Передумовами запровадження альтернативних способів проведення державних закупівель у сфері охорони здоров'я має бути ґрунтовний аналіз всієї системи законодавства цієї сфери та його вдосконалення. А тому зроблені висновки за результатами дослідження мають не тільки практичне значення, а й можуть стати основою для подальших наукових досліджень у сфері державних закупівель медичної продукції й не тільки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Олефір А.О. Господарсько-правове забезпечення державних закупівель у сфері охорони здоров'я : теоретичні та практичні аспекти : монографія / А.О. Олефір. – Х. : Юрайт, 2012. – 456 с.
2. Теорія держави і права : підруч. [для студ. юрид. вищ. навч. закл.] / О.В. Петришин, С.П. Погребняк, В.С. Смородинський та ін. ; за ред. О.В. Петришина. – Х. : Право, 2014. – 368 с.
3. У справі за конституційним зверненням Київської міської ради професійних спілок щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 21 Кодексу законів про працю України (справа про тлумачення терміну «законодавство») : Рішення Конституційного Суду України від 9 липня 1998 року № 12-рп/98 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 32. – Ст. 59.
4. Мамутов В.К. Господарський кодекс у системі правового забезпечення економіки в Україні / В.К. Мамутов // Право України. – 2012. – № 1/2. – С. 203-215.

REFERENCES

1. Olefir, A.O. (2012), *Hospodarsko-pravove zabezpechennya derzhavnykh zakupivel u sferi okhorony zdorovya : teoretychni ta praktychni aspekty : monohrafiya* [Economic and legal framework for public procurement in healthcare : theoretical and practical aspects : monograph], Yurayt, Kharkiv, Ukraine.

2. Petryshyn, O.V., Pohrebnyak, S.P., Smorodinskyi, V.S. et al. (2014), *Teoriya derzhavy i prava : pidruch. dlya stud. yuryd. vyshch. navch. zakl.* [Theory of state and law : textbook for law students], Pravo, Kharkiv, Ukraine.
3. “On the constitutional appeal of Kyiv city council of trade unions on the official interpretation of Article 21 of the Labour Code of Ukraine (case on the interpretation of the term “legislation”),” Decision of the Constitutional Court of Ukraine on July 9, 1998 № 12-pp/98, *Ofitsiynyi visnyk Ukrayiny*, 1998, no. 32, art. 59.
4. Mamutov, V.K. (2012), “Commercial Code in the system of legal support of the economy of Ukraine”, *Pravo Ukrayiny*, no. 1/2, pp. 203-215.

УДК 346.9: 347.925 (477)

ДО ПИТАННЯ ПРО ПОРЯДОК ДОСУДОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СПОРІВ

Рудь Г.І., студентка

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
вул. Володимирська, 60, м. Київ, Україна
anetta.rud@gmail.com*

Досліджено правову природу й загальні засади здійснення досудового врегулювання господарських спорів в Україні. Проаналізовано думки вчених щодо визначення поняття, завдань і значення досудового врегулювання спорів. Обґрунтовано необхідність збереження цього інституту як різновиду альтернативних способів вирішення спорів у господарській сфері, а також запропоновано шляхи його реформування.

Ключові слова: альтернативне вирішення спорів, господарський спір, досудове врегулювання господарських спорів, претензія, суб'єкт господарювання.

К ВОПРОСУ О ПОРЯДКЕ ДОСУДЕБНОГО УРЕГУЛИРОВАНИЯ ХОЗЯЙСТВЕННЫХ СПОРОВ

Рудь А.И.

*Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, ул. Владимирская, 60, г. Киев, Украина
anetta.rud@gmail.com*

Исследована правовая природа и общие принципы осуществления досудебного урегулирования хозяйственных споров в Украине. Проанализированы мнения ученых относительно определения понятия, задач и значения досудебного урегулирования спорів. Обоснована необходимость сохранения этого института как разновидности альтернативных способов разрешения спорів в хозяйственной сфере, а также предложены пути его реформирования.

Ключевые слова: альтернативное разрешение спорів, хозяйственный спор, досудебное урегулирование хозяйственных спорів, претензия, субъект хозяйствования.

THE ISSUE OF PRE-TRIAL PROCEDURE OF COMMERCIAL DISPUTES SETTLEMENT

Rud H.I.

*Taras Shevchenko national university of Kyiv, str. Volodymyrska, 60, Kyiv, Ukraine
anetta.rud@gmail.com*

The paper analyzes the pre-trial order of resolving economic disputes under the current legislation of Ukraine. Attention is focused on the fact that since the year 2002 court settlement of economic disputes has not been the compulsory stage of economic justice. There is no sole definition of the pre-trial settlement of commercial disputes among scientists. After analyzing a wide range of scientific concepts, we concluded that the most appropriate determination is the following: pre-trial settlement of commercial disputes is a set of measures applied by the subject of entrepreneurial activity whose rights, or lawful interests were violated, designed to resolving economic dispute with violator. Pre-trial order of resolving economic disputes differs from another alternative ways of disputes settlement in that a controversy is to be decided without engaging any third parties, for instance mediators, arbiters, court etc.

There are following disadvantages of pre-trial resolving commercial disputes: 1) the low probability of satisfaction of requirements under the claim; 2) deficiency of sanctions for delay in consider of claim and for denial rejection of complaint.